

Styre: Fakultetsstyret ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Styresak: 69/2011

Møtedato: 13.12.2011

Dato: 02.12.2011

Arkivsaksnr: 2011/7734-KAFU

Budsjett 2012 - fordeling av driftsmidler og strategisk avsetning til stillinger

1. Innledning

Budsjettet beskriver utfordringer, planer og prioriteringer for fakultetets virksomhet i 2012. Det blir lagt fram forslag til hvordan fakultetets rammebevilgning skal fordeles gjennom strategiske avsetninger, driftsmidler, ressurser til faste stillinger og rekrutteringsstillinger.

Fakultetsstyret vedtok i møtet 15.09.11, sak 42/11, forslag til budsjett for 2012 som ble oversendt universitetsledelsen. Universitetsstyret vedtok i møte 01.12.11, sak 77/11, budsjett for universitetet og rammebevilgninger til fakultetene.

Universitetets og fakultetets nye strategiplan for perioden 2011 - 2015 gir føringer for de budsjettmessige prioriteringene for årene framover. De årlige meldingene om forskning, forskerutdanningen og utdanningsmeldinger danner også et viktig grunnlag. Den viktigste forutsetningen for faglig framgang er satsing på grunnleggende forskning og videreutvikling av fagdisiplinene over stor faglig bredde. Kvalitet skal være utgangspunktet for prioriteringer, det gjelder for forskning så vel som for utdanningstilbudene. Universitetet vil prioritere og tilrettelegge for tilstrekkelig forskningstid, gode forskningsvilkår og ressurser slik at forutsetningene for høy faglig kvalitet og framragende forskning blir best mulig.

Universitetet i Bergen har fått en nominell vekst i bevilgningen fra Kunnskapsdepartementet på 4 % sammenlignet med 2011. Resultatinntektene knyttet til forskning har økt med kr 7,9 mill og med kr 0,4 mill knyttet til utdanning. Inntektene for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet er forventet å ligge på kr 764 800 000.

Det samfunnsvitenskapelige fakultet er tildelt en budsjetttramme på kr 238 498 000 for 2012. Det utgjør en økning i budsjettrammen på 11,5 % i forhold til 2011. En større andel av resultatinntektene for forskning og utdanning overføres nå til fakultetene. Dette gir positiv uttelling for SV- fakultetet i 2012. I tillegg styrkes satsen som gis for universitetsfinansierte stipendiat- og postdoktorstillinger ved vårt fakultet.

Samtidig øker kostnadene til nybygg og husleie mer enn pris- og lønnskompensasjonen til fakultetet. Effektiv utnyttelse av arealer og energisparing er viktig for å sikre en god balanse mellom ulike kostnader. Fra 2012 overføres det også et større ansvar fra UiB sentralt til fakultetene når det gjelder kostnader for avvikling av eksamen, og kostnader ved examen philosophicum.

Indirekte kostnader i Bidrags- og oppdragsfinansiert virksomhet økes betydelig i form av betaling for husleie og sentraladministrative tjenester. Dette gir lavere overheadinntekter til instituttene og fakultetet.

Som følge av de økte kostnadene må fakultetet foreta grundige prioriteringer for å sikre en god balanse mellom lønns- og driftsressurser i framtiden.

I det følgende vil vi omtale tildelingskriterier som vektlegges i departementets finansieringsmodell, i fordelingen internt ved UiB, og i fakultetets budsjettmodell. Vi vil referere hovedpunktene i universitetsstyrets vedtatte budsjett for 2012 med vekt på strategiske satsinger. Deretter omtales fakultetets hovedutfordringer i året som kommer, som grunnlag for vårt forslag til budsjettfordeling for 2012.

2. Tildelingskriterier i budsjettfordelingsprosessen

Kunnskapsdepartementets finansieringsmodell er basert på tre komponenter. Det er en basisbevilgning, en komponent for oppnådde utdanningsresultater, en komponent for oppnådde forskningsresultater, og midler til strategiske forskningsformål. Forskningskomponenten gir belønning for vitenskapelige publikasjoner og oppnådde resultater i form av doktorgrader og ekstern finansiering fra NFR og EU.

Universitetet innfører gradvis en del prinsipper som Inntektsutvalget¹ har anbefalt. Universitetsstyret vedtok i 2010, sak 61 og 72, en endret budsjettfordeling til fakultetene. Endringen innebærer en sterkere videreføring av resultatbaserte inntekter for forskning og utdanning, og det gis ikke lenger faste priser for oppnådde resultater. Endringene i den resultatbaserte inntektsfordelingen innebærer at større andeler av resultatinntektene kommer fakultetene til gode, men samtidig må fakultetene bære større risiko for tap ved resultatnedgang.

- Fordeling av resultatmidler for utdanning er endret ved at 75 % av inntektene universitetet mottar for avlagte studiepoeng og utvekslingsstudenter videreføres til fakultetene, mens 25 % beholdes sentralt til fellestiltak.
- Det er innført en modell for fordeling av resultatmidler knyttet til forskning i tråd med departementets modell. I 2011 ble 65 % av resultatinntektene fordelt videre til fakultetene og dette økes til 75 % i 2012. Fakultetene vil få videreført resultatinntekter for avlagte doktorgrader, publikasjoner, og for inntektsførte EU- og NFR midler.

Fakultetene må samtidig overta ansvar for ulike kostnader som før var dekket av UiB sentralt. Blant annet gjelder dette egenandeler ved EU prosjekter, kostnader ved eksamensavvikling og ex.phil. Avsetningen til smådriftsmidler må også tas innenfor fakultetets bevilgningsramme. Fakultetene mottar ikke lenger et øremerket tilskudd til dekning av husleie. Ressurser til lokaler må derfor avsettes innenfor bevilgningsrammen, og må inngå i langsiktige prioriteringer på samme måte som lønns- og driftsressurser og midler til strategiske tiltak.

¹ Inntektsutvalget var et tverrfakultært utvalg som utredet modeller for inntektsfordeling ved UiB. Utvalget ble ledet av professor Alf Erling Risa, Institutt for økonomi.

Fakultetets budsjettfordelingsmodell

I 2003 vedtok fakultetsstyret i sak 75/03 en *budsjettfordelingsmodell*, som i stor grad er basert på oppnådde resultater. Fakultetets budsjettmodell består av en *driftsdel* og en *rekrutteringsdel*. Modellen bygger langt på vei på de samme prinsippene som legges til grunn i Inntektsutvalgets forslag ved at driftsmidler og stillingsressurser er avhengig av instituttenes resultatproduksjon. Fakultetet dekker lønnsbudsjettet til alle instituttene.

Fakultetsstyret vedtok i møte 21.06.11, sak 28/11, en justering av budsjettmodellen for fordeling av driftsmidler til instituttene. Modellen sikrer at det er godt samsvar i måten inntektene fordeles mellom de ulike nivåene i UiB. Den justerte budsjettmodellen er basert på følgende hovedprinsipper:

- Fordelingen av driftsinntekter til instituttene skal fortsatt være basert på oppnådde resultater i form av studiepoeng for lavere og høyere grad, utvekslingsstudenter, doktorgrader og publikasjonspoeng. I tillegg innføres det resultatmidler for EU- og NFR inntekt. Det gis ikke lenger faste priser for oppnådde resultater.
- Fakultetet tar utgangspunkt i en fordeling av inntekter til studieaktivitet og forskningsaktivitet på om lag 2/3 og 1/3 av den totalt avsatte rammen. Den framtidige fordelingen vil avhenge av hvordan fakultetets produksjon påvirker resultatinntektene.
- Resultatmidler for forskning fordeles i tråd med departementets modell, med henholdsvis 30 % for doktorgrader, 30 % for publisering, 18 % basert på EU inntekter og 22 % basert på NFR- inntekter. Prosentandelene vil bli justert i tråd med vekst eller reduksjon i produksjonen i kommende år.
- Det fastsettes et minstekrav til instituttenes produksjon av studiepoeng, utvekslingsstudenter, doktorgrader og publikasjonspoeng, heretter kalt krav til *basisproduksjon*. Instituttene vil få resultatinntekter for det som produseres *utover* det fastsatte kravet. EU- og NFR inntekt vil imidlertid telle fra første inntektsførte krone.

Rekrutteringsdelen er basert på fakultetets langsiktige rekrutteringsstrategi, vedtatt av fakultetsstyret i sak 24/02. Rekrutteringsstrategien omtaler ulike hensyn som må trekkes inn i vurderingen ved fordeling av faste vitenskapelige stillinger. Kriteriene er forskningsaktivitet, undervisningsaktivitet, formidlingsresultater, evalueringsresultater, kjønns- og aldersfordeling, omfang av ekstern finansiering og eventuell tilgang på ressurspersoner som det er gunstig for fakultetet å knytte til seg.

3. Universitetsstyrets vedtatte budsjett for 2012. Strategiske satsinger og konsekvenser for fakultetet.

Fakultetets budsjettforslag for 2012, sak 42/11, omtaler hvilke tiltak fakultetet ba om å få finansiert utenfor eksisterende budsjettramme. SV-fakultetet er tildelt en budsjettramme på kr 238.498.000, se tabell 1. Sammenlignet med 2011 er det endringer i form av lønns- og priskompensasjon på 3,1 %, endring i resultatmidler for utdanning og forskning, bevilgninger til ekstra studieplasser som ble tildelt i 2009 og 2011, åtte nye stipendiatstillinger fra 2012 og én stipendiatstilling til en øremerket satsing på utviklingsforskning. I tråd med fakultetets budsjettforslag er det også tildelt kr 350.000 til et formidlingsprosjekt for etnografiske samlinger som Institutt for sosialantropologi skal gjøre i samarbeid med Bergen Museum.

Det er gitt en styrket sats for stipendiat- og postdoktorstillinger, justert husleietilskudd og noen andre tekniske justeringer, blant annet en tilbakeføring av en reduksjon av rammen som ble gitt i 2011 som følge av økte BOA kostnader.

Tabell 1: Budsjettramme for SV-fakultetet i 2012

	Beløp i 1000 kr
Grunnbudsjett	213 915
Resultatmodell – utdanning	1 916
Resultatmodell – forskning	1 505
Endring (+/-) rekrutterings stillinger	1 386
Endret sats UiB rekrutteringsstillinger	6 261
Tilbakeført ramme - BOA infrastruktur	1 278
Nye studieplasser fra høst 2009	610
Nye studieplasser fra høst 2011	2 130
Tilskudd husleie	280
Endring førstesemesterstudiet	2 584
Kompensasjon for prisstigning 3,1%	6 633
Sum rammebevilgning	238 498
Styrking av velferdsforskning	500
Fredrik Barth stipend	300
Prosjektstøtte – Eurosphere	73
Prosjektstilling – Eurosphere	528
Prosjektstøtte nesten ERC	1 000
Professorat sakprosa, Infomedia	850
Frikjøp Hovedverneombud UiB	300
Faglig leder Holbergprisen, Adm.org	270
Vikarmidler, Sosiologi	350
Delfinans av 20% stilling, sosialantr	106
Museumsprosjekt	350
Øremerket stip st – utviklingsforskning	347
Frikjøp hovedtillitsvalgte	580
Økte dekningsbidragskostnader i BOA	-500
Førstesemesterstudiet, anslag*	-3 843
Eksamenskostnader, anslag*	- 1 400
Ekstra inntekter	2 515
Totalt budsjett 2012	240 824

*Universitetets beregning av kostnadene for hver fakultet er ikke endelig avklart.

Resultatmidlene for utdanning beregnes på basis av økning/reduksjon i studiepoengproduksjon og utveksling. SV-fakultetet produserte 1868,5 årsheter i 2009, og hadde en økning til 1905,3 poeng i 2010. Det er også en økning i antall utvekslingsstudenter fra 341 studenter i 2009 til 392 studenter i 2010. Måltallet for 2010 var på 335. Samlet gir økt

produksjon av årsenheter og utvekslingsstudenter en økning i inntekter tilsvarende kr 1,9 mill i 2012.

Resultatinntekter for forskning fordeles på grunnlag av avlagte doktorgrader, publikasjonspoeng og eksternt finansiert virksomhet. Fakultetet hadde 26 doktorgrader i 2009 og 21 i 2010. Den årlige satsen som gis for doktorgrader er avhengig av den samlede doktorgradsproduksjonen nasjonalt. Fakultetet hadde en økning i publikasjonspoeng fra 2009 til 2010, og en vekst i forskningsråds- og EU-finansiert aktivitet. Resultatinntektene for forskning gir en samlet økning på kr 1,5 mill i 2012.

Budsjettet er redusert med halvtårsvirkning for seks midlertidige stipendiatstillinger som ble gitt i 2008. Midler til omstillingsprosessen ved Institutt for informasjons- og medievitenskap er også avsluttet i 2011.

Basert på tidligere budsjettvedtak videreføres det også noen *strategiske tildelinger*. Det videreføres en bevilgning på kr 500.000 til den femårige satsingen på forskning innen VAM. Det bevilges kr 73.000 til forskning knyttet til prosjektet Eurosphere ved Institutt for sammenliknende politikk og kr 1 000.000 i støtte til forskningsprosjekt ved Institutt for sosialantropologi etter at professor Bruce Kapferer nådde høyt opp i konkurransen om ERC midler i 2010. I tillegg er det bevilget et tilskudd på kr 300.000 til en stipendiatstilling som er delfinansiert av en stiftelse knyttet til Fredrik Barth.

Det videreføres midler til nye *studieplasser* som ble fordelt i 2009 - 2011, men det er ikke gitt midler til etablering av nye studieplasser fra 2012.

Universitetet har tidligere benyttet *differensierte satser* ved tildeling av ressurser til stipendiat- og postdoktorstillinger til fakultetene. SV-fakultetet og HF-fakultetet har mottatt lavere satser enn de øvrige fakultetene. Fra 2012 endres dette ved at alle fakultetene nå vil motta gjennomsnittssatsen for slike stillinger. Dette styrker stipendiatfinansieringen ved vårt fakultet. Samtidig innføres det en betaling for administrative tjenester fra sentraladministrasjonen knyttet til stipendiatstillinger. Denne vil utgjøre kr 60.000 per årsverk og vil bli belastet for alle nye og eksisterende stipendiat- og postdoktor stillinger.

Nasjonale utvalg har utredet metoder for beregningen av *indirekte kostnader* for den eksternt finansierte virksomheten. Felles for de ulike beregningsmetodene er at de alle tilsier vesentlig høyere indirekte kostnader enn det universitetet hittil har belastet prosjektene med. Det ligger an til innføring av en helt ny modell for beregning ved alle institusjonene fra 2013, og universitetsstyret har vedtatt at universitetet må starte en harmonisering mot en ny modell fra 2012. Dette innebærer en gradvis økning av satsene for indirekte kostnader, og satsen for husleie og sentraladministrative kostnader øker betydelig fra 2012. Fakultetet vil gjøre en nærmere vurdering av konsekvensene dette får for dekningsbidragsinntektene til instituttene. Det avsettes kr 0,5 mill for å dempe kostnadsvirkningen i fagmiljøene.

Universitetsstyret har vedtatt å fordele ansvaret for kostnadene ved *examen philosophicum* til fakultetene. Fakultetene vil få studiepoenginntektene for ex.phil, men disse dekker ikke kostnadene ved tiltaket slik dette er organisert i dag. I tillegg overføres det ansvar for kostnader knyttet til *eksamensavvikling*. Dette gjelder leie av eksamenslokaler, eksamensvakter etc. Det arbeides nå med prinsipper for fordeling av disse kostnadene. Foreløpige beregninger tilsier merkostnad for fakultetet på om lag kr 2,5-3 mill for 2012.

Fakultetet vil vurdere hvordan kostnadene skal dekkes innenfor vår budsjettmodell når prinsippene for fordeling ut til fakultetene er klar.

I sak 55/11 vedtok universitetsstyret at det skal foretas en nærmere vurdering og avklaring av den framtidige organiseringen av etter- og videreutdanningen. Universitetsledelsen har signalisert at det kan være aktuelt å overføre kostnadene for SEVU's tjenester, men dette skal gis en nærmere vurdering før styret fattet et endelig vedtak.

Fakultetet har også *ekstra inntektskilder* utenfor rammen, blant annet husleieinntekter for ekstern finansiert aktivitet, refusjoner og annet.

Det er vedtatt å videreføre en ordning som sikrer driftsmidler til forskere som publiserer minimum 1 poeng hvert år i tråd med en modell foreslått av Fagerbergutvalget. Universitetet har avsatt kr 6 mill til dette formålet som skal videreføres til fakultetene.

Ordningen med smådriftsmidler videreføres i 2012, men må finansieres innenfor fakultetets budsjettamme. Dette utgjør en kostnad på kr 1,4 mill som tas av fakultetets felles driftsmidler. I tillegg kommer instituttenes egenandel som finansieres innenfor instituttenes driftsbevilgninger.

I universitetets *sentrale budsjett* er det også avsatt midler til formål som kan ha ressursmessig betydning for vårt fakultet:

Støtte til frie og fremragende forskerinitierte grunnforskningsprosjekter – fri forsk

Støtte til frie forskerinitierte prosjekter med god bedømming, som ikke har oppnådd støtte i Forskningsrådet har vist seg å være et viktig virkemiddel for å styrke fagmiljøene i konkurransen om eksterne forskningsmidler. Det er nå inngått et samarbeid mellom de store universitetene om en betydelig styrking av midlene til slike prosjekter. Universitetet har avsatt kr 21 mill til dette formålet i 2012 som er en økning på kr 11 mill fra 2011.

Utviklingsforskning

Universitetet framhever UiB Global og ressurscenteret på Dragefjellet som sentral møteplass for utviklingsforskningen. Faglig og administrativ koordinering skal sikre at det tas initiativ på tvers av disipliner. Kompetanse som er bygd opp i ulike miljø skal sikres tilfredsstillende støtte, og det skal arbeides med å utvikle nye og langsiktige prosjekter. Det er avsatt midler til initiering av nye prosjekter og til å garantere for husleie for aktiviteter som i dag ikke gir dekningsbidrag. I tillegg bidrar universitetet sammen med CMI til finansiering av Ressurssenteret. Universitetet framhever at Det samfunnsvitenskapelige og Det medisinsk-odontologiske fakultet har prioritert å satse på utviklingsforskning. Stiftelsen Unifob har gitt en gave til feltet gjennom én stipendiatstilling til hvert av tre fakulteter. SV-fakultetet er tildelt én av disse stillingene. Fordeling av stillingen omtales nærmere under kap 5.

Internasjonalisering

I 2011 ble universitetets handlingsplan for internasjonalisering vedtatt. Det meste av ressursene til internasjonalisering forvaltes i fagmiljøene, men Forskningsadministrativ og Studieadministrativ avdeling forvalter også midler til dette formålet. Det er avsatt kr 6 mill til dette arbeidet.

Samfunnskontakt og formidling

Universitetet har i lengre tid satset på å styrke dialogen og samhandling internt og eksternt gjennom handlingsplan for UiB og omverdenen. Det er opprettet Kontor for samfunnskontakt, Christiekonferansen og satset på alumni. Det er avsatt kr 12,6 mill til dette formålet.

Studierettede tiltak

Utdanningsutvalget har bevilget incentivmidler på til sammen kr 1,3 mill til fakultetenes arbeid med kvalitetsutvikling i studieprogrammene.

UiB ønsker å tilby muligheter for digitalisering av undervisningsmateriell og forelesninger. Tilgjengelighet på nettet er også et viktig tiltak for å bedre tilretteleggingen for svaksynte og dyslektikere. Det er i gangsett et pilotprosjekt (DigUiB) for å avklare hvordan audiovisuelt materiale best kan lagres og hvordan opptak av forelesninger og digital eksamen kan foregå. Tiltaket er styrket med kr 1 mill fra 2011 til 2012. Det er avsatt kr 2 mill til dette formålet i 2012.

Personalpolitiske tiltak og kompetansebygging

Det skal satses på kompetansebygging innenfor et vidt felt. Økt innsats for brukertilpasset IT opplæring for alle faggrupper kan nevnes. Innenfor kompetansetiltak nevnes også forskningslederopplæring som et prioritert tiltak.

Det er også avsatt midler til likestillingstiltak.

4. Utfordringer fakultetet står overfor

Det gis her en kort omtale av de viktigste utfordringene fakultetet står overfor kommende år som har budsjettmessige konsekvenser.

4.1 Forskning

UiB's sentrale strategi, og fakultetets strategiplan for 2011- 2015 gir rammene for fakultetets prioritering av forskningsaktiviteter og strategiske forskningsfelt. For å møte samfunnets kunnskapsbehov skal fakultetets forskningsvirksomhet utvikles i et godt samvirke mellom sterk disiplinutvikling og flerfaglig samarbeid. Fakultetet har fortsatt ambisiøse mål når det gjelder å videreutvikle disiplinene, heve publikasjonsaktiviteten og styrke forskerutdanningen.

I den nasjonale evalueringen av tre av våre fagmiljøer gis det viktige anbefalinger som skal følges opp for å fremme miljøenes rolle i utviklingen av fagdisiplinene. Instituttene prioriterer tiltak for å følge opp evalueringenes råd om fagutvikling, og det er behov for å styrke fagenes rekruttering for å få til en langsiktig oppbygging på viktige felt.

Det tverr- og flerfaglige samarbeidet skal også styrkes. Dette er viktig både for å utvikle forskningsvirksomheten og for å bidra til kunnskapsutvikling innenfor områder med store samfunnsutfordringer. Fakultetet prioriterer i femårsperioden særlig utviklingsforskning; forskning på velferd, arbeid, migrasjon; demokrati og rettsstat; samfunnsvitenskapelig klimaforskning; og forskning på informasjon, kommunikasjon og kultur. De forskningsstrategiske satsingene skal videreutvikles i kombinasjoner av interne ressursdisposisjoner og tilførsel av ekstern finansiering.

Utviklingsforskning

Utviklingsforskningen omfatter en bred faglig aktivitet og inngår i alle våre fagmiljø. Fakultetet har over mange år investert i utviklingsforskning gjennom ordinære vitenskapelige stillinger, rekrutteringsstillinger, og ulike utdanningstilbud. Mange av våre miljøer har et utstrakt internasjonalt samarbeid på feltet. Globale spørsmål krever ofte en flerdisciplinær tilnærming, og vi fortsetter arbeidet med en flerfaglig innsats langs de to tematiske aksene som er beskrevet i vår strategiplan og i budsjettet for 2011, a) *Samfunnsutvikling og komparative demokratier* og b) *Globale utfordringer og lokal tilpasning, ressurser, helse og makt*. I samarbeid med UiB global, Det medisinsk-odontologiske fakultet, og CMI vil vi videreutvikle flerfaglige forskningsprosjekter og et sterkt internasjonalt nettverk.

Fakultetet vil arbeide for å styrke og profilere denne viktige satsingen gjennom koordinering, seminaraktivitet, og støtte til prosjektutvikling. Det er et klart mål å oppnå mer eksternt finansiert forskningsaktivitet på feltet, og det skal arbeides for å styrke EU-finansieringen. Det er utviklet to søknader om ERC grants som nådde til finalen i søknadsbehandlingen i 2011.

Demokrati og rettsstat

Demokrati- og rettsstatssatsingen har utløst et bredt faglig samarbeid mellom Det juridiske, Det samfunnsvitenskapelige og Det humanistiske fakultet, og med forskningsinstitutter i randsonen. Utvikling av nye flerfaglige prosjekter har resultert i økt eksternt finansiering, senest gjennom et forskningsrådsprosjekt om konstitusjonalisme, velferdsstat og borgerskap. En SFF søknad om offentlighet og journalistikk som involverer forskere ved JUS og SV er også til behandling i 2011.²

Satsingen har etablert viktige fora for akademisk debatt og seminarserier som tiltrekker seg etterspurte foredragsholdere.³ En egen stipendiatgruppe er opprettet som møteplass for yngre forskere. Fakultetet vil fortsette oppbyggingen av feltet gjennom koordinering av flerfaglig samarbeid, forskerutdanning og økt eksternt finansiering. Det arbeides nå for en styrket synliggjøring av den samlede forskningen på feltet. Langsiktig utvikling av flerfaglig forskning krever en jevnlig tilførsel av nye stipendiat- og postdoktorprosjekter som kan videreutvikle ulike tilnærminger til problemstillinger i skjæringsfeltet mellom jus, samfunnsfag og humaniora.

Demokrati- og rettsstatssatsingen har tatt et særlig initiativ for å bidra til universitetets markering av jubiléene for kvinnestemmeretten, Grunnloven og Høyesterett. Universitetet har opprettet en hovedkomité for samordning av jubileene, og fakultetet ser fram til å medvirke til universitetets markering gjennom grunnleggende faglige problemstillinger. Både Det juridiske- og Det samfunnsvitenskapelige fakultet har avsatt midler for å utarbeide parallelle oversikter over status for pågående forskning. Dette arbeidet kan gi et viktig bidrag i arbeidet med å profilere universitetets forskningsbidrag i anledning jubiléene.

Forskning om konkurransepolitikk

SV-fakultetet og Det juridiske fakultet er involvert i samarbeidet mellom UiB, NHH og Konkurransetilsynet om etableringen av "Bergen Center for Competition Law and Economics". Universitetsstyret opprettet senteret i styremøtet 31.05.11, sak 45, og det er

² Prosjektet "Centre for Public Sphere Studies", (CPSS), ledes av professor Jostein Gripsrud ved Institutt for informasjons- og medievitenskap.

³ For eksempel "Forum for vitenskap og demokrati" og "Friday seminar on Democracy and Rule of Law" som skjer i samarbeid med CMI.

inngått en samarbeidsavtale mellom UiB og NHH. Senteret skal drive forskning om konkurransepolitikk og styrke den flerfaglige kompetansen i Norge. Det skal medvirke til at de aktuelle fagmiljøer ved UiB, NHH, og Konkurransesenteret har felles plattformer for faglig diskusjon og rekruttering. Ved vårt fakultet er det primært forskere ved Institutt for økonomi som er engasjert i senteret, men flere fagmiljøer kan bli involvert, blant annet har Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap signalisert ønsker om samarbeid med senteret. Senteret vil ikke ha egne faste stillinger, men utgjøre en felles arena for forskningssamarbeid, prosjektutvikling og seminaraktiviteter. UiB og NHH har oppnevnt et eget styre for senteret som er organisert som en enhet direkte under universitetsdirektøren. SV-fakultetet er bedt om å levere administrative tjenester og støtte til økonomioppfølging til senteret. Senteret legger opp til at tjenestene i all hovedsak være finansiert over senterets budsjett. UiB og NHH samarbeider om finansieringen av rekrutteringsstillinger, drift og husleie for senteret. Fornyings- og administrasjonsdepartementet har også bevilget en etableringsstøtte for senteret. Styret har tilsatt professor Tommy Staahl Gabrielsen som daglig leder for de første tre årene. Fakultet legger opp til å finansiere et delvis frikjøp for undervisningsplikter for Tommy Staahl Gabrielsen slik at han kan ivareta rollen som senterets leder.

Forskning om velferd, arbeid, migrasjon, VAM

Basert på egne avsetninger og strategiske midler fra universitetet fortsetter oppbyggingen av den strategiske satsingen på VAM. I 2011 er det oppnådd ytterligere vekst gjennom ekstern finansiering, blant annet gjennom prosjekt om evaluering av pensjonsreformen. Samlet er det oppnådd eksternfinansiert aktivitet tilsvarende kr 70 - 80 mill de siste årene. Det er nå til behandling en SFF søknad innen helseøkonomi⁴, og det er sendt inn 7 søknader til VAM programmet i høst. Den nasjonale nettverks- forskerskolen som finansieres av Norges forskningsråd er vel etablert og koordineres ved fakultetet.

Det er viktig å sikre et solid internasjonalt og nasjonalt forskernettverk som kan samarbeide med våre fagmiljøer om ekstern finansiering, forskerutdanning og konferanser. Vi vil spesielt styrke forbindelsene til sterke fagmiljøer for å posisjonere for internasjonal finansiering. Det er gledelig at det er søkt om ERC Starting Grant på dette feltet fra Institutt for økonomi.

Fakultetet vil fortsatt støtte videreføringen av Tidsskrift for velferdsforskning og Velferdsforum som møteplass for det samlede miljøet.

Samfunnsvitenskapelig klimaforskning

Flere av våre institutter viser stor interesse for de samfunnsmessige problemstillingene knyttet til de globale klimautfordringene. Gjennom nye prosjekter og rekrutteringsstillinger satses det på en stadig sterkere oppbygging av dette feltet. Flerfaglig samarbeid mellom instituttene har resultert i nye forskningsrådsfinansierte prosjekter, og flere av instituttene utvider samarbeidet med de naturvitenskapelige fagmiljøene gjennom felles prosjektsøknader og faglige seminarer.

"Bergen Program for Governance and Climate" er under utvikling, og Uni Research bidrar med viktige ressurser for å koordinere samarbeidet mellom samfunnsvitere, økonomer og naturvitere. Samarbeidet mellom SV-fakultetet, Bjerknessenteret, Uni Rokkansenteret og SNF vil styrke kunnskapsoppbyggingen på et etterspurt forskningsfelt. Samarbeidet har klare ambisjoner om å oppnå økt ekstern finansiert aktivitet, og dette vil bidra til å posisjonere og

⁴ Prosjektet "Centre for Advanced Research in health Economics" ledes av professor Jan Erik Askildsen

synliggjøre universitetet som et bredere forskningsmiljø innen klimaforskning. Flere av våre fagmiljøer arbeider nå med prosjektsøknader for å oppnå EU-finansiering til en flerfaglig forskningsinnsats.

Informasjon, kommunikasjon og kultur

Fakultetet har gjennomført en betydelig satsing på forskning i skjæringsfeltet informasjon, medier og kommunikasjon gjennom sammenslåingen av Informasjons- og medievitenskap til ett institutt. Forskningssamarbeid omkring informasjon og kommunikasjon er også etterspurt av andre fagdisipliner, og Institutt for informasjons- og medievitenskap inngår i nye relasjoner med andre av våre fagmiljø. Det er blant annet opprettet et tverrfaglig seminar om skriftspråket som forskningsverktøy⁵. For en videre utvikling av fagområdene mellom informasjonsvitenskap og medievitenskap utredes også mulighetene for et nærmere samarbeid med TV 2 i forbindelse med ny medielandsby i Bergen. For instituttet kan et slikt samarbeid gi meget viktige bidrag til utvikling av nye forskningsprosjekter og attraktive studietilbud.

Publisering

Samlet sett er publiseringsaktiviteten tilfredsstillende. Det totale antallet publikasjonspoeng økte også fra 2009 til 2010. Fakultetet har hatt som ambisjon å ha 25 % av publikasjonspoengene fra nivå II kanaler. I 2010 nådde vi et meget godt resultat med 33,5 %.

Institutt for geografi, Institutt for økonomi og Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap hadde lavest produksjon i 2009, men har alle hatt økning til 2010. Gjennomsnittstall for 2005-2010 viser at disse tre instituttene sammen med Institutt for sammenliknende politikk er de som har lavest produksjon, og alle har store svinginger gjennom perioden. Sosiologisk institutt og Institutt for sosialantropologi har både større og jevnere produktivitet, med 35 og 32 poeng i gjennomsnitt per år de seks siste årene. Begge har god produksjon også i 2010. Institutt for informasjons- og medievitenskap hadde 69 poeng i 2010, og instituttet har hatt god økning hvert eneste år siden 2005.

I en del fagmiljøer er det fortsatt få personer som står for størstedelen av publikasjonsaktiviteten. Det er et betydelig ansvar å følge opp disse utfordringene. Kollektive tiltak og fokus for å løfte publikasjonsaktiviteten er nødvendig, og det er positivt at flere institutter arrangerer egne skriveseminar for å inspirere til økt publisering.

Ekstern finansiering

Universitetenes finansiering avhenger i stor grad av at fagmiljøene deltar i konkurransen om eksterne forskningsmidler. Fakultetets og instituttenes grunnbevilgninger blir også påvirket av at det oppnås resultatmidler for ekstern finansiering fra Norges forskningsråd og EU. Eksterne forskningsprosjekter er en viktig kilde til en styrket forskningsinnsats i våre fagmiljø.

Instituttenes innsats for å øke den eksternt finansierte aktiviteten varierer noe. Det er svært viktig at instituttene arbeider strategisk og planmessig for å utvikle søknader og styrke internasjonale nettverk.

Den samlede eksternt finansierte aktiviteten har økt fra kr 31,2 mill i 2007 til om lag kr 55 mill 2011. Det er særlig den forskningsrådsfinansierte aktiviteten som har økt. Søknadsaktiviteten

⁵ Seminaret ledes av professor Anders Johansen og er knyttet til instituttets satsing på sakprosa.

til forskningsrådet har imidlertid gått litt ned fra 2009 til 2011 om vi holder SFF søknadene utenom. For 2012 forventes det en aktivitet tilsvarende kr 33 mill som er kr 3 mill lavere enn i 2011. Det ventes imidlertid fortsatt svar på flere søknader i 2011, og det er derfor usikkerhet om disse tallene.

Den EU-finansierte aktiviteten er relativt beskjeden ved fakultetet. Fagmiljøene bør arbeide for økt søknadsaktivitet, og for å hevde seg sterkere i konkurransen om EU midler. Det er viktig å inspirere til søknadsutvikling og nettverksbygging for å utvikle gode søknader. Erfaringer viser at også søknadsutviklingen i seg selv gir viktig kunnskapsoppbygging og styrkede internasjonale nettverk. Institutt for geografi og Institutt for sosialantropologi har hatt ERC søknader med gode vurderinger i 2011, og det deltas i nye søknadsrunder. Det er også oppnådd finansiering fra Norges forskningsråd gjennom ordningen for såkalte "nesten midler". Institutt for økonomi har også nylig levert én søknad til ERC Starting Grant.

For å sikre god forvaltning av prosjektaktiviteten har fakultetet styrket de forskningsadministrative tjenestene de senere årene. Dette har skjedd gjennom ny innretting av administrative stillinger, kompetansetiltak, rutineutvikling og fagfora. Behovet for en ytterligere styrking av disse tjenestene er etterspurt fra flere fagmiljøer. Dette må vurderes i lys av utviklingen av aktiviteten framover. Fagmiljøene har et viktig ansvar for å sikre tilstrekkelige overheadinntekter som dekker de indirekte kostnadene i prosjektene. Det må arbeides planmessig for å øke dekningsbidragsinntektene i 2012 slik at instituttene har dekning for å møte nye beregningsmodeller som er varslet for disse kostnadene.

Det er et nært faglig samarbeid med forskningsinstitutter i randsonen i mange av fagmiljøene. Randsonen fyller en sentral rolle i prosjektutvikling og som møteplass for utvikling av tverr- og flerfaglige prosjekter. Fakultetet vil støtte opp om dette samarbeidet i tråd med retningslinjene ved UiB.

4.2 Utdanning

Fakultetet har fortsatt jevn og god opptakskvalitet på alle studietilbud. Vi har hatt framgang når det gjelder gjennomstrømming de siste årene. I tråd med budsjettforslaget for 2012 og utdanningsmeldingen vil vi bedre kunnskapen om studienes arbeidslivsrelevans, og vi vil utvikle tilbud om praksisplasser som del av flere studietilbud. Prosedyrer for evaluering og kvalitetssikring av studietilbudet skal styrkes, og vi vil øke kunnskapen om gjennomføring og frafall i studentmassen.

Rekruttering

God opptakskvalitet med poenggrenser i alle fag er en viktig forutsetning for god gjennomstrømming og høy kvalitet i studiene. Fakultetet vil satse enda mer på rekruttering av de aller beste studentene. Vi vil drive mer oppsøkende virksomhet ved de videregående skolene i Bergensområdet, og vil invitere dem til orienteringsmøter med kombinasjoner av fagpresentasjoner og studieveiledning.

Internasjonalisering

Fakultetet har gode tall å vise til når det gjelder internasjonalisering, og det er et viktig mål at vi tiltrekker oss gode studenter fra utlandet. Vi har hatt en økning i antallet utreisende studenter, og i høst ser vi også en klar økning i innreisende studenter. Vi vil ønske å få til en mer helhetlig planlegging av det engelskspråklige undervisningstilbudet. Mulighetene for å

tilby flere engelskspråklige kurs på 100 og 200-nivå skal utredes for å kunne trekke til oss flere internasjonale studenter.

Forskningsbasert utdanning

Instituttene arbeider kontinuerlig for å sikre at utdanningen på alle nivå er solid fundert i instituttets forskningsaktivitet. Flere institutter framhever at undervisningstilbudet er organisert slik at de emneansvarlige kan basere undervisningen direkte på sin egen forskning. For å fremme studiekvaliteten vil vi vurdere flere tiltak som kan innlemme studentene i forskningsarbeid tidlig i studieløpet. Evalueringer viser at fakultetets seminartilbud gir god akademisk integrering av nye studenter. De gode seminarordningene videreføres. Fakultetet vil arbeide for at studentene får et bredere læringsutbytte ved å ta i bruk ulike vurderingsformer.

Forskerutdanningen

Fakultetet forventer at det avlegges 19 doktorgrader i 2011. Dette er betydelig lavere enn fakultetets måltall på 25 grader. Fakultetet har hatt tre underkjenninger i 2011, og flere i 2010. Dette er bekymringsfullt, men datagrunnlaget er for begrenset til å kunne vurdere om vi har en ny tendens i forhold til tidligere år. Det er høy oppmerksomhet om denne utfordringen ved fakultetet og instituttene.

Alle kandidater som blir tatt opp fra høsten 2011 blir tilbudt to veiledere. Vi forventer at dette vil ha en positiv innvirkning på kvaliteten og gjennomføringen i doktorgradsprosjektet. Det skal arrangeres metodekurs to ganger i året, og ansvaret for dette skal rullere mellom instituttene. Fakultetet har i 2011 etablert nye rutiner for oppfølging av kandidater som er utenfor finansieringsperioden, et tiltak vi også forventer kan gi bedre gjennomstrømming. Instituttene har også igangsatt ulike tiltak som gir kandidatene viktig oppfølging og god integrasjon i fagmiljøet. Personaloppfølgingen av stipendiatgruppen er et klart prioritert arbeidsfelt, og personalseksjonen har særskilt fokus på denne gruppen. Det er blant annet etablert egne informasjonstiltak for stipendiatene og instituttledelsen om håndtering av fravær i forbindelse med permisjoner og sykdom.

Våren 2011 ble det arrangerte akademisk skriveseminar for å hjelpe kandidatene i gang med skriveprosessen. Seminaret fikk god evaluering og vil bli videreført. Det er opprettet en nasjonal nettverksskole med utgangspunkt i den tverrfaglige satsingen VAM med finansiering fra Forskningsrådet. Innen sosialantropologi er det opprettet et faglig tilbud for ph.d.-kandidatene kalt «Nettverk for norsk sosialantropologisk forskerutdanning», og ved institutt for økonomi er det også gitt forskningsrådsfinansiering for å styrke det nasjonale kurstilbudet. Fakultetet vil yte bistand for å få etablert nettverks- og forskerskoler der dette er aktuelt.

4.3 Formidling

Fakultetets strategiplan for 2011 – 2015 gir mål og rammer for fakultetets formidlingsaktivitet og samfunnsdialog:

- "Samfunnsfagenes spesielle forutsetninger for å bidra i det offentlige ordskiftet skal utnyttes både nasjonalt og internasjonalt. Fagmiljøene skal være i aktiv kommunikasjon og dialog med samfunnet. Publisering, undervisning og formidling av kunnskap til omverdenen skal vise nysgjerrighet, kvalitet, innsikt og engasjement".

En rekke av fakultetets forskere gir viktige kunnskapsbidrag gjennom ulike medier. Dette er en av universitetets samfunnsoppgaver. Det bør kontinuerlig arbeides for forskningsformidling i ulike informasjonskanaler. Det er et også et viktig lederansvar å sikre at formidlingsaktiviteten blir godt ivaretatt og dokumentert. For å innfri målsettingene er det viktig at instituttene og fakultetet avsetter ressurser til å ivareta formidlingsoppgavene.

I tråd med universitetets satsing har fakultetet og instituttene bidratt i arbeidet med å fullføre de nye eksterne nettsidene til UiB. Det pågår et kontinuerlig arbeid for å forbedre sidene slik at fagmiljøenes forskningsaktivitet og studieaktivitet kan profileres sterkere også for et internasjonalt publikum. Innholdsproduksjonen på sidene må foregå lokalt der den faglige aktiviteten skjer, men samspill og arbeidsdeling mellom instituttene, fakultetet og formidlingsavdelingen bør videreutvikles for å styrke den virksomhetens profilering og synliggjøring.

4.4 Langsiktig rekruttering

Fakultetsstyret vedtok i 2002 en langsiktig rekrutteringsstrategi for vitenskapelige stillinger. Strategien legges til grunn ved tildeling av nye stillinger til fagmiljøene. I tildelingen av stillinger foretas det betydelige langsiktige investeringer. Forventninger om framtidig aktivitet og ressursituasjon må derfor også tas inn i beslutningen om slike fordelinger.

I forbindelse med kvalitetsreformen ble det gitt ekstra ressurser til fakultetene. Deler av disse ressursene er benyttet til en økning av vitenskapelige stillinger. Gjennom flere år har rammekutt, merkostnader for bygg og reduksjon i lønns- og prisvekst, trukket ut store deler av disse ekstra ressursene. I 2008 hadde fakultetet avgang tilsvarende 6 stillinger, og 3 av stillingene ble refordelt. Ved Institutt for Informasjons- og medievitenskap ble 2 stillinger videreført gjennom en midlertidig finansiering fra universitetet. I 2009 hadde fakultetet avgang i 2 stillinger hvorav 1 ble refordelt. I 2010 var det avgang på 3,6 stillinger hvorav 3 stillinger ble fordelt. Fakultetet har avgang i 5 faste vitenskapelige stillinger innen årsskiftet 2011. Det foreslås å fordele 6 stillinger. En av stillingene finansieres av Institutt for sosialantropologi i de første tre årene. Stillingen vil være en forskuttering av forventet avgang for alder. For en beskrivelse av det langsiktige rekrutteringsarbeidet, og forslag til fordeling av stillingene viser vi til sak 70/11.

For den langsiktige utviklingen av forskningen ved fakultetet er det også et stort behov for nye postdoktorstillinger. Fakultetet er kun tilført tre nye postdoktorstillinger fra 2009 til 2011. I tillegg ble fakultetet gitt anledning til å omdisponere øremerkede stipendiatressurser til 2 nye postdoktorstillinger i 2010. I budsjett for 2012 er fakultetet tildelt 8 stipendiatstillinger, og én stipendiatstilling som er øremerket utviklingsforskning. Det er ikke innvilget nye postdoktorstillinger fra universitetet. Fakultetet foreslår å fordele 12 stipendiatstillinger og 4 nye postdoktorstillinger for 2012. En nærmere beskrivelse av stillingene følger i kap 5.

4.5 Organisasjon og arbeidsmiljø

Fakultetets strategiplan for 2011 – 2015 setter viktige mål for fakultetet som organisasjon og arbeidsplass. Fakultetets viktigste ressurs er aktive medarbeidere som yter sitt beste. Et godt arbeidsmiljø er avgjørende for virksomheten og er et viktig ansvar både for ledelsen og den enkelte medarbeider. Fakultetet vil påse at kravene til et godt arbeidsmiljø med vekt på Helse, miljø og sikkerhet blir ivaretatt på alle nivå. Det skal utarbeides en overordnet HMS handlingsplan for hele fakultetet basert på innspill fra de enkelte fagmiljø og

fellesadministrasjonen. Instituttene skal avholde HMS møter, gjennomføre vernerunder og tilby medarbeidersamtaler til alle ansatte, samt følge opp lokale handlingsplaner.

Fakultetet ønsker å oppnå en god balanse i medarbeidernes kjønn og alder. Fakultetet har betydelige utfordringer når det gjelder å nå universitetets mål om at kvinner skal utgjøre 50 % av alle nytilsatte i vitenskapelige stillinger. Det er også en skjev kjønnsbalanse i administrative stillinger. Fakultetet vil nedsette et eget utvalg som skal utarbeide en egen tiltaksplan for likestilling.

Fakultetet vil i løpet av 2012 også vurdere de administrative tjenestene når det gjelder kvalitet, innretningen av tjenestene og kapasitet. Kravene til administrativ kompetanse er vesentlig økt etter innføringen av kvalitetsreformen, og det er viktig at fakultetets administrative tjenester er innrettet slik at de oppfyller kravene til administrasjonens tre hovedfunksjoner; sikre gode støttefunksjoner til fagmiljøenes primæroppgaver, ivareta rapportering i henhold til gjeldende myndighetskrav og gi god støtte til ledelsesoppgavene på institutt og fakultetsnivå.

5. Forslag til budsjettfordeling for 2012 på fakultetets innsatsområder

På bakgrunn av framstillingen som er gitt av virksomheten og basert på fakultetets vedtatte budsjettforslag, sak 42/11, foreslår fakultetsledelsen følgende fordeling av hovedpostene i budsjettet:

Tabell 2: Budsjett 2012 – fordeling på fakultetets samlede innsatsområder

Beløp i 1000 kr				2012		
Formål:	Bud 2011	Bud 2012	Endring	Lønn	Drift	Invest
Drift – Instituttene	28 200	29 000	800	19 845	7 456	1 700
Drift – fak.sekr/fellesadm	1 040	1 090	50	0	1 090	
Fellesfunksjoner og husleie	22 611	29 769	7 158	900	28 569	300
Incentivmidler	1 600	1 050	-550		1 050	
Strategiske midler	9 143	8 731	-412	1 430	7 301	
Lønn faste stillinger, postdok. og stipendiater	157 622	171 184	13 562	171 184		
Sum	220 216	240 824	20 608	193 359	45 466	2 000
			%	80,3	18,9	0,8

Fakultetet har foretatt en grundig vurdering av balansen mellom lønns- og driftskostnader og forventninger om resultatinntekter i kommende år. I 2011 var forholdet mellom totale lønns- og driftsmidler tilsvarende 81,2/18,8. For 2012 er forholdet 80,3/19,7. Om vi kun ser på langvarige forpliktelser innenfor lønnsbudsjettet vil lønnsandelen til faste vitenskapelige stillinger, rekrutteringsstillinger og administrasjon utgjøre 71 % av totalbudsjettet i 2012. Dette gir fortsatt en rimelig balanse mellom lønns- og driftsmidler og vi følger utviklingen nøye for påse at dette opprettholdes.

Posten for fellesfunksjoner og husleie er økt som følge av innføring av betaling for sentraladministrative funksjoner knyttet til forskerutdanningen og stipendiatstillingene, jfr kap 3. I det videre gis det en nærmere forklaring på hver av de ulike hovedpostene i budsjettet.

5.1 Driftstildelingen til instituttene

Driftsbevilgningen til instituttene inkluderer kostnader til timelønn, undervisningsassistenter, utstyr, eksamen, generell timelønn, øremerkede midler til instituttleder og eventuelle belønningsmidler. Midler til feltarbeid for stipendiater og forskningsformål skal også dekkes fra denne budsjettposten.

Instituttens driftsbevilgninger er basert på oppnådde resultater og aktivitet innen forskning og utdanning i 2010 slik det er vedtatt av fakultetstyret i sak 28/11. I tabell 3 vises den samlede fordelingen av driftsmidler til instituttene for 2012, se nedenfor.

I vedlegg 1 vises instituttens produksjon av studiepoeng og forskningsresultater som danner *grunnlaget* for beregningen av driftsbevilgninger til instituttene. I henhold til den vedtatte budsjettmodellen trekkes det ut et minstekrav til basisproduksjon som instituttene må oppfylle før det utløses driftsmidler. Det er med andre ord instituttens produksjon *utover* basisproduksjonen som utløser driftsmidler i 2012.

Støtte til særegne faglige behov ved instituttdriften ved Institutt for informasjons- og medievitenskap videreføres. Instituttet tildeles kr 1.490.000 til investeringer i utstyr. Institutt for geografi er tildelt kr 500.000 til feltkurs. Posten er styrket med kr 50.000 i forhold til 2011. I tillegg får institutter som har prodekan kr 80.000 som undervisningskompensasjon.

Tabell 3: Driftsbevilgning til instituttene i 2012

Beløp i 1000 kr			
Institutt	Bud 2011	Bud 2012	Endring
Sosiologi	1 960	1 716	-244
Adm.org.	2 697	2 815	118
Sam.pol.	3 467	3 596	129
Økonomi	2 787	4 024	1237
Infomedia	6 320	5 946	-374
Sosialantropologi	2 269	2 308	39
Geografi	2 486	2 433	-53
* Systemdynamikk	841	892	51
**Sosiale omkostninger	5 017	5 090	73
Drift stip/postdok under tilsetting	356	180	-176
Sum	28 200	29 000	800

* Forskningsgruppen Systemdynamikk er skilt ut som egen enhet, jfr. fakultetsstyresak 98/04

** Sosiale omkostninger dekkes av fakultetet og er ført i tabellen som samlet sum for alle institutter

5.2 Fakultetets lønnskostnader

Fakultetets lønnsressurser til faste stillinger og rekrutteringsstillinger utgjør den største budsjettposten. I henhold til fakultetets budsjettmodell forvaltes fastlønnsressursene samlet på fakultetsnivå.

Tabell 4: Fakultetets lønnsmidler i 2012

Fastlønn	Bud 2011	Bud 2012	Endring
Ordinære stillinger:			
Lønn faste stillinger, stip og postdok	161 946	174 851	12 905
Justeringer:			
6 stipendiatst. – 2008	-289	-2 080	-1 791
1 stipendiatst. – 2011	289	347	58
8 stipendiatst. – 2012		2 772	2 772
1 øremerket stipendiat utvikling		347	347
1 post doc 2010 og 1 stip. 2011	726	347	-379
Adm. tjenester til eksterne prosjekter	-550	-700	-150
Refusjoner- sykdom/permisjon	-4 500	-4 700	-200
Sum lønn	157 622	171 184	13 562

Fakultetet har hatt en økning på om lag 11 vitenskapelige årsverk siden 2005, men har ikke hatt ressurser til å erstatte alle ledige stillinger de siste årene. Det er som tidligere nevnt avgang i 5 stillinger ved årsskiftet 2011/12, og det legges i sak 70/11 fram forslag til fordeling av 6 stillinger hvorav én av stillingene finansieres av Institutt for sosialantropologi de første tre årene.

Administrative årsverk har lagt på et stabilt nivå de siste årene. Som følge av økt ekstern finansiert aktivitet ble det tildelt ett årsverk til økonomioppfølging i 2009. Fakultetet fikk også overført én stilling for administrativ koordinering av Eurosphere prosjektet når det ble overflørt til Institutt for sammenliknende politikk.

Som nevnt er SV-fakultetet bedt av universitetsdirektøren om å levere administrative tjenester til Bergen senter for konkurransepolitikk. Senteret har behov for administrative tjenester knyttet til økonomi, personal, forskningsadministrasjon, post/arkiv og formidling. Tjenestene er dimensjonert til et halvt årsverk per år de to første årene. I henhold til styrets vedtatte budsjettforslag for senteret skal dette finansieres gjennom bidrag fra de ulike samarbeidspartnerne som står bak senteret. SV-fakultetet vil organisere det slik at senteret vil få sine tjenester fra fellesadministrasjonen knyttet til Institutt for økonomi og dels fra fakultetssekretariatet. Fellesadministrasjonen knyttet til Institutt for økonomi vil ha avgang fra en halv administrativ stilling grunnet alderspensjon. Fakultetet vil foreslå å forskuttere erstatning for denne stillingen med en 100 % stilling fra 2012. Dette er nødvendig for å løse administrative oppgaver ved Institutt for økonomi, og for å kunne levere tilstrekkelige tjenester til senteret.

Fordeling av rekrutteringsstillinger

Fakultetet har hatt en kraftig opptrapping av ressurser til stipendiatstillinger de senere årene, men veksten har avtatt de siste to årene. Vi fikk tildelt 3 nye midlertidige stipendiatstillinger i 2009, ingen nye stillinger i 2010, og 1 ny stipendiatstilling i 2011. For 2012 har universitetet trukket tilbake 6 stipendiatstillinger for en ny fordeling ved UiB. SV-fakultetet er innvilget 9 nye stillinger fra universitetet i 2012. Én av stillingene er øremerket utviklingsforskning, og én av stillingene er rettet mot konkurranseøkonomi.

Det er svært viktig at fakultetet klarer å opprettholde måltallet for stipendiater. Dette sikres både gjennom fordeling av ledige stillinger i forbindelse med den årlige budsjettbehandlingen, og med en aktiv refordeling gjennom året når det oppstår ledighet. Det foreslås å fordele 12 stipendiatstillinger i løpet av 2012.

I flere av våre fagmiljøer utløper postdoktorstillinger de nærmeste årene. Det er fortsatt et lavt forholdstall mellom stipendiatstillinger og postdoktorstillinger. Fakultetet ble tildelt én ny postdoktorstilling til et prosjekt innen Demokrati og rettstat i 2011. For 2012 er det ikke innvilget midler til nye postdoktorstillinger. For å opprettholde andelen avsettes det midler til totalt 4 stillinger. Stillingene tildeles som fireårige stillinger med arbeidsplikt. Stipendiat- og postdoktorstillingene vil bli fordelt i tråd med fakultetets strategiske prioriteringer og i henhold til vårt budsjettforslag for 2012, sak 42/11.

I det følgende beskrives forslag til fordelingen av **stipendiat- og postdoktorstillinger** og ulike **forskningssatsinger/prosjekter** for 2012. For en oppsummert framstilling av fordelingen av postdoktorstillinger og stipendiatstillinger viser vi til vedlegg 2.

- *Rekrutteringsstillinger for å ivareta faglig bredde*

Rekrutteringsstillinger er svært viktige for å sikre faglig bredde i instituttene rekrutteringsgrunnlag. Fakultetet er ikke innvilget nye postdoktorstillinger for å styrke den faglige bredden, men det foreslås å fordele én postdoktorstilling til Institutt for informasjons- og medievitenskap, og én til Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap. Det foreslås videre å fordele fire stipendiatstillinger for å styrke bredden i fagmiljøenes rekrutteringsgrunnlag. Stillingene tildeles Sosiologisk institutt, Institutt for sosialantropologi og Institutt for informasjons- og medievitenskap og Institutt for økonomi.

- *Utviklingsforskning*

Samarbeidet med relevante fagmiljø ved Det medisinsk- odontologiske fakultet, Det matematisk- naturvitenskapelige fakultet og CMI videreutvikles i 2012, og fakultetet vil fortsatt medvirke til at UiB Global blir en aktiv møteplass for utvikling av forskningsprosjekter, seminarer og konferanser.

Temaområdet *Globale utfordringer og lokal tilpasning, ressurser, helse, makt:*

- Institutt for geografi og Senter for internasjonal helse samarbeider om flere prosjekter knyttet til helse og matsikkerhet i utviklingsland. Postdoktorstillinger er viktige for å videreføre flerfaglige tilnærminger til viktige globale spørsmål og styrke faglige møteplasser mellom miljøene. Det foreslås å fordele én postdoktorstilling for å videreføre samarbeidet og bidra til å utvikle søknader om ekstern finansiering.

Temaområdet *Samfunnsutvikling, regioner og komparative demokratier:*

- Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap har over lang tid drevet forskning på feltet med fokus på demokratiutvikling, policy utforming og borgerskap i et globalt perspektiv. Det er oppnådd ekstern finansiering til flere prosjekter blant annet fra NUFU. Samarbeid er etablert med flere universiteter både i Sør-Afrika og i Nepal hvor Institutt for geografi også er involvert, og det er egne masterprogram på feltet. Det foreslås å fordele én stipendiatstilling for å videreføre denne forskningen.
- Institutt for sammenliknende politikk har satset betydelig på utviklingsforskning og særlig på forskning om demokratiutvikling i ulike deler av verden. Instituttet ønsker å styrke sin kompetanse både i forhold til Asia, Latin Amerika og Midtøsten. Instituttet har flere samarbeidsprosjekter med CMI, og vil aktivt støtte opp om UiB Global som en felles faglig arena for utviklingsforskningen ved UiB. Det foreslås å fordele én stipendiatstilling til forskning om samfunnsutvikling, regioner og komparative demokratier.

Demokrati og rettsstat

De forestående jubiléene for kvinners stemmerett, Grunnloven, og etablering av Høyesterett inspirerer flere av fagmiljøene til en særskilt innsats for å synliggjøre universitetets brede forskningsaktivitet på viktige samfunnsområder. Gjennom et aktivt flerfaglig samarbeid vil vi utvikle prosjekter og formidlingstiltak som vil markere universitets betydelige kunnskapsproduksjon og rolle i debattene om demokratiutvikling. Flere av våre institutter har søkt om midler for å styrke og synliggjøre universitetets forskningsinnsats på disse feltene:

- Ved Institutt for sammenliknende politikk har forskere i flere år samarbeidet med Det juridiske fakultet, CMI og internasjonale partnere om forskning på rettsapparatets rolle i demokratiutvikling. Instituttet vil i samarbeid med Det juridiske fakultet, HF-fakultetet og Uni Rokkansenteret analysere norsk konstitusjonsutvikling i et globalt

perspektiv. Det foreslås å tildele én stipendiatstilling til forskning om konstitusjonsutvikling, og kr 250.000 til en vitenskapelig assistent for å utvikle et "elite" dataarkiv for høyesterettsdommere i samarbeid med NSD og Det juridiske fakultet.

- Institutt for sammenliknende politikk ønsker også å utdype sin forskning på kvinners politiske deltakelse i et globalt perspektiv. Det søkes om midler til felles seminarer og til vitenskapelig assistent for å styrke pågående forskning på de politiske prosessene som ledet til innføring av kvinners stemmerett i 1913. Midlene til vitenskapelig assistent vil også benyttes til utarbeiding av et doktorgradsprosjekt. Det foreslås å fordele kr 400.000 til prosjektet.
- Institutt for informasjons- og medievitenskap vil samarbeide med Institutt for sammenliknende politikk om forskning på kvinners politiske deltakelse, og søker om et prosjekt for å analysere mediedebatten omkring innføringen av kvinners stemmerett. Instituttene legger opp til å presentere resultater fra arbeidet og seminarerne i anledning jubileet i 2013. Det foreslås å fordele kr 300.000 til prosjektet.
- Institutt for sosialantropologi samarbeider med Bergen Museums avdeling for antropologi om etnografiske samlinger med tyngdepunkter fra europeiske "oppdagelser" av verdens fjerne strøk. Instituttet og museet vil utvikle et felles formidlingsprosjekt knyttet til Museumsprosjektet 2014 der perspektiver av vitenskapshistorie vil inngå i framstillingen av hvordan datidens lite kjente deler av verden ble møtt og kolonialisert. Prosjektet vil kombinere klassiske utstillingsformer med framvisning av gjenstander med nye digitale framstillingsformer som tredimensjonal modellering og antropologisk film. Det legges også opp til samarbeid med Institutt for informasjons- og medievitenskap og med Senter for vitenskapsteori. Universitetsstyret har vedtatt å tildele kr 350.000 til prosjektet i 2012.

Samfunnsvitenskapelig klimaforskning

Utviklingen av samfunnsvitenskapelig klimaforskning skjer langs flere akser i våre fagmiljø. Klimautfordringene krever i stor grad flerfaglige tilnærminger, og flere av instituttene satser på et aktivt samarbeid med andre fagmiljø for å utvikle feltet og posisjonere seg for forskningsmidler:

- Institutt for sosialantropologi er engasjert i utformingen av en større EU-finansiert satsing på klimaforskning knyttet til Stillehavsområdet.⁶ Instituttets forskningsgruppe for Stillehavsstudier vil koordinere et konsortium med partnere fra Europa og Oseania. Satsingen involverer samarbeid med Institutt for geografi og et tverrfakultært samarbeid med klimaforskningsmiljøene ved Bjerknessenteret og Geofysisk institutt. Det foreslås å fordele én doktorgradsstipendiatstilling til Institutt for sosialantropologi.
- Institutt for geografi er også involvert i det tverrfaglige samarbeidet med Bjerknessenteret og Geofysisk institutt. Instituttet vil særlig satse på forskning knyttet til de sårbare fjellområdene i Nepal og Himalaya. Det foreslås å tildele én stipendiatstilling til Institutt for geografi til forskning på klimaendringer og samfunnsmessige konsekvenser.

⁶ Utlysning under FP7/SSH, først gjennom Cooperation and Support Action 2012-15. Deretter for planlagte utlysninger i FP8/Horizon 2020. Forskningsgruppen har gitt viktige innspill til DG området i EU.

- Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap er involvert i flere forskningsprosjekter innen klimapolitikk og miljøregulering. De har også styrket sitt internasjonale samarbeid gjennom en professor II-stilling. Instituttet deltar aktivt i samarbeidet med Bergen Program for Governance and Climate. Det foreslås å fordele én doktorgradstipendiat til forskning om politiske institusjoner, policy design og policy implementering på klimafeltet.
- Institutt for sammenliknende politikk og Institutt for informasjons- og medievitenskap har også en tverrfaglig satsing på klimaforskning. Miljøene har oppnådd felles prosjekter finansiert av Norklima-programmet, og det er blant annet oppnådd finansiering til en treårig stipendiatstilling ved Institutt for sammenliknende politikk. Instituttet søker om å utvide stipendiatstillingen til en fireårig stilling, og det foreslås å innvilge ett årsverk for å utvide stillingen til fire år med arbeidsplikt.

VAM

Det er oppnådd betydelig ekstern finansiering til forskning innen VAM, og det er sendt inn 7 søknader til forskningsrådets utlysning høsten 2011. Fakultetet er som kjent tildelt kr 0,5 mill til den strategiske satsingen på feltet. Midlene benyttes til å posisjonere for styrket eksternt finansiering på feltet, og til styrket internasjonalt samarbeid innen Trygdeøkonomigruppen, jfr sak 10/19 til fakultetsstyret. Støtten til Trygdeøkonomigruppen videreføres i 2012. Det avsettes også midler til å utvikle prosjektsøknader i alle fagmiljø. Det ventes ikke større utlysninger fra Norges forskningsråd i 2012, men det er viktig å utvikle søknader til andre finansieringskilder. Særlig er det viktig å posisjonere for utlysninger innen EU. For å oppnå dette er det viktig å styrke nasjonale og internasjonale nettverk, og utvikle gode søknader til EU og ERC. Flere av fagmiljøene søker om midler til å opprette bistillinger for å styrke samarbeidet internasjonalt, og det foreslås å disponere deler av de strategiske midlene til dette formålet:

- Institutt for administrasjon- og organisasjonsvitenskap inngår i et samarbeid med Potsdam universitet om etablering av en internasjonal forskerskole som har oppnådd finansiering fra det tyske forskningsfondet. Instituttet søker om midler til én professor II-stilling for å styrke samarbeidet med et ledende tysk fagmiljø innen forskning på offentlig forvaltning. Det foreslås å fordele kr 80.000 til 20% bistilling i 2012.
- Institutt for økonomi har oppnådd betydelig ekstern finansiering til forskning innen VAM. Instituttet vil satse videre på forskning om sykefravær og evaluering av pensjonsreformen, og vil styrke det internasjonale samarbeidet for å posisjonere for nye prosjektsøknader. Det foreslås å fordele kr 80.000 til 20 % bistilling i 2012.

Styrket rekruttering er også en viktig del av en langsiktig satsing på VAM, og det foreslås å avsette en stipendiatstilling til dette formålet:

- Sosiologisk institutt har en langvarig forskningsinnsats knyttet til velferdstjenester innen eldreomsorg og tjenester til funksjonshemmede. Demografiske endringer og innvandring er også forhold som aktualiserer kunnskap om hvordan brukere av offentlige tjenester opplever og vurderer tjenestene. Det foreslås å fordele én stipendiatstilling til Sosiologisk institutt.

Informasjon, kommunikasjon og kultur

Fakultetet viderefører en tematisk satsing på informasjon, kommunikasjon og kultur gjennom Institutt for informasjons- og medievitenskap, og gjennom utvikling av et sterkere samarbeid med de øvrige fagmiljøene i form av felles prosjekter og seminarer.

- Institutt for informasjons- og medievitenskap er involvert i arbeidet med å utrede mulighetene for en medielandsby i Bergen i nær dialog med TV 2 og andre aktører i den lokale bransjen. Forskning om endrede betingelser for medieproduksjon vil være et meget sentralt bidrag i instituttets faglige rolle i en slik klynge, og en postdoktorstilling kan bidra til utviklingen av det faglige samarbeidet. Aktuell vinkling på et slikt forskningsprosjekt er hvilken rolle semantiske teknologier har i medieproduksjon. Det foreslås å fordele én postdoktorstilling til dette prosjektet.

Konkurransopolitikk

Ved opprettelsen av Bergen senter for konkurransepolitikk, sak 45/11 til universitetsstyret, er det blant annet lagt til grunn at UiB og NHH skal samfinansiere fire rekrutteringsstillinger til senteret. Universitetet har tildelt senteret ressurser til to stipendiatstillinger fra 2012 hvorav én stilling er til det økonomiske fagmiljøet, og én er tildelt Juridisk fakultet. Alle stillinger ved senteret skal tilknyttes sine disiplinmiljø, men med mulighet for arbeidsplass ved senteret. På denne bakgrunn fordeles det én stipendiatstilling til Institutt for økonomi med arbeidssted ved Bergen senter for konkurransepolitikk. Dersom rekrutteringsgrunnlaget tilsier det kan det vurderes å endre stillingen til en postdoktorstilling.

5.3 Incentivmidler på fakultetsnivå

Fakultetet fortsetter ordningen med ulike former for incentivmidler i 2012.

Tabell 6, Incentivmidler i 2012

Incentivmidler avsatt på fakultetsnivå	2011	2012	Endring
Belønning for publikasjoner til inst	550	0	-550
Likestillingstiltak	450	450	0
Forskingskole, drift	450	450	0
Internasjonalt arbeid	150	150	0
Sum incentivmidler	1 600	1 000	-550

Belønning for publikasjoner

I den tidligere budsjettmodellen ble fakultetene belønnet med om lag kr 1300 per publikasjonspoeng. Dette var vesentlig lavere enn inntekten UiB mottok. Fakultetet hadde derfor en ordning med en egen avsetning til belønning for publikasjoner. I den justerte budsjettmodellen vil publikasjoner få en høyere uttelling enn tidligere og ordningen med en egen avsetning er avvirket.

Universitetet har imidlertid vedtatt å videreføre noen av forslagene som Fagerbergutvalget har foreslått. Det er derfor avsatt kr 6.mill som skal fordeles som incentivmidler til de forskere som publiserer. Fakultetet vil ta posten med i fordelingen av drift til instituttene når opplegget for fordeling er klart ved UiB.

Likestillingstiltak

Fakultetets strategiplan fastsetter viktige mål for fakultetet som organisasjon og arbeidsplass. Arbeidsmiljøet skal bidra til kvalitet i hele virksomheten, og det skal arbeides aktivt for å rekruttere de beste fagpersoner. Fakultetet ønsker å oppnå en god balanse i medarbeidernes kjønn og alder. Høsten 2011 starter arbeidet med ny handlingsplan for bedre kjønnsbalanse, og det nedsettes som nevnt et utvalg for å utarbeide en egen tiltaksplan for likestilling. Fakultetets viktigste utfordring er å øke andelen kvinner i faste vitenskapelige stillinger, og planen skal inneholde tiltak som kan bidra til dette.

For kvinner i vitenskapelige stillinger er tiltak som kan styrke mulighetene for kompetanseoppbygg til professor svært viktig. Fakultetet fortsetter derfor ordningen med kortere opptjeningsstid til forskningstermin for kvinner som ligger an til å søke kompetanseoppbygg. Det avsettes midler til å dekke ekstra kostnader som kan oppstå i fagmiljøene som følge av denne ordningen. Det videreføres også en ordning med muligheter for samfinansiering mellom institutt og fakultet når det gjelder kvinner i stillinger i miljøer med lav kvinneandel.

I 2009 fikk fakultetet flere kvinner i faglige lederstillinger, mens andelen menn i administrative lederstillinger fortsatt er veldig lav. Fakultetet vil også innrette ressursene til likestilling mot tiltak som kan motivere og gi kompetanse til personer som aspirerer til lederstillinger innenfor de ulike gruppene.

Forskerutdanningen

I sak 15/09 behandlet fakultetsstyret en sak om videreutviklingen av fakultetets forskerskole. Fakultetsledelsen arbeider videre for å styrke forskerutdanningen i form av utvikling av flere tematiske og disiplinorienterte forskerskoler slik det er beskrevet i denne saken. I avsetningen til forskerutdanningen videreføres også midler til oppstartsseminar og midtveisseminar, til akademisk skrivekurs og til doktorgradskurs som instituttene arrangerer. Gjennom etablering av flere nasjonale forskerskoler med ekstern finansiering er det oppnådd en ressursmessig styrking av dette feltet over de siste to årene. Det vises for øvrig til pkt 5.5 om fellesmidler hvor det foreslås å styrke avsetningen til utenlandsopphold for stipendiater og postdoktorer. Det foreslås også å øke de årlige driftsmidlene til stipendiater og postdoktorer fra kr 30.000 til kr 36.000 per år. Midlene skal gå uavkortet til stipendiatene og postdoktorene. Det er tatt høyde for denne økningen i driftstildelingene til instituttene, se vedlegg 1.

Internasjonalisering

I posten inngår også ressurser til arbeid med internasjonalisering blant annet for å opprettholde internasjonalt samarbeid innen utdanningsvirksomheten. Det arrangeres også en årlig internasjonal dag på fakultetet.

5.4 Strategiske midler

Det samlede budsjettet for strategiske formål er samlet sett redusert med om lag kr 0,4 mill sammenlignet med 2011. Den største endringen er avslutningen av den årlige støtten til omstillingsprosessen ved Institutt for informasjons- og medievitenskap som var på kr 2 mill. I posten inngår ulike strategiske prosjekter og øremerkede satsinger innen forskning og utdanning.

Tabell 7, Strategiske midler

Strategiske midler	2011	2012	Endring
Forskningsstrategiske midler	1000	1650	650
Strategisk avsetning til omstilling, infomedia	2000	400	-1600
Små driftsmidler, fakultetsandel	1493	1493	0
Strategisk satsing på Velferd, arbeid, migrasjon	500	500	0
EU satsing og "nesten" ERC prosjekt, sosialantropologi	980	1115	135
Eurosphere prosjektet, sampol	800	73	-727
Demokrati og rettstat, høyesterett, sampol	0	250	250
Demokrati og rettstat, kvinners stemmerett, sampol	0	400	400
Demokrati og rettstat, mediedebatten om kvinners stemmerett, infomedia	0	300	300
Demokrati og rettstat, museumsprosjekt, sosialantropologi	0	350	350
Støtte til forskningskontor i Paris og Berkley	100	120	20
Administrativ koordinering IMER	500	0	-500
Forskingskole, sosialantropologi	100	0	-100
Delfinansiering av Barth stipend	300	300	0
Faglig leder av Holbergprisen, adm.org	270	270	0
Daglig leder ved Bergen senter for konkurransepolitikk, frikjøp	0	110	110
Praksisplasser for flere fagmiljøer	100	100	0
Anthropology of development, studieplasser mastergrad	200	0	-200
Forsknings og utdanningssamarbeid Kina, sampol og sosialantropologi	100	200	100
Utvikling av bachelorgraden	50	0	-50
Reserve fakultetsledelsen	650	700	50
Mobil kamerakjede, infomedia	0	400	400
Sum – strategiske midler	9 143	8 731	-412

I posten *forskningsstrategiske midler* inngår fakultetets egenandeler knyttet til større forskningsprosjekter blant annet finansiert av Bergens forskningsstiftelse. Det inngår også ressurser til initieringsarbeid og opparbeiding av nye prosjekter og satsinger. Fakultetet vil rette en særlig innsats for å styrke arbeidet med søknader og posisjonering til EU's rammeprogrammer og ERC. Det er avsatt midler for å utvikle søknader og styrke internasjonale nettverk.

Omstillingsprosessen ved Institutt for informasjons- og medievitenskap er nå fullført, og den *strategiske avsetningen* på kr 2 mill per år ble avsluttet i 2011. Instituttet har blant annet satset på nyrekruttering som en viktig del av omstillingsarbeidet. Enkelte tilsettingsprosesser tok noe mer tid enn planlagt, og instituttet har derfor også lønnsforpliktelser for disse stillingene i 2012. Det foreslås å gi en engangsbevilgning på kr 400.000 for å dekke en del av kostnadene ved disse stillingene.

Den såkalte *smådriftsordningen* med mindre bevilgninger til forskningsaktivitet har så langt vært basert på en samfinansiering mellom universitetene og Norges forskningsråd. Fra 2011 ble ordningen endret ved at midlene kom fra Kunnskapsdepartementet. Ordningen videreføres i 2012, men det forutsettes at den finansieres innenfor fakultetets rammebevilgning med bidrag fra fakultets- og instituttnivå. Fakultetets andel utgjør kr 1493.000, og instituttene må også avsette sin andel på 15 %.

I strategiske midler inngår det også midler fra Universitetet til ulike øremerkede strategiske tiltak som den *femårige satsingen på VAM*, videreutvikling av *ERC prosjekt* som ledes av Bruce Kapferer ved Institutt for sosialantropologi, og forskning i tilknytning til *Eurosphere prosjektet* ved Institutt for sammenliknende politikk som også har finansiering fra EU.

Demokrati og rettstat - prosjekter

Som vi også har omtalt i kap 5.2 vil fakultetet avsette midler til ulike prosjekter for å styrke forskningen knyttet til de forestående jubileene for grunnloven, kvinners stemmerett og høyesterett. Midlene som i hovedsak dekker kostnader til vit.ass stillinger og seminar tiltak vil bli finansiert av fakultetets strategiske midler.

Fakultetet viderefører også ordningen med støtte til *forskningskontor i Paris og Berkley*.

Den eksternt finansierte porteføljen knyttet til IMER ble overført fra Uni Global til Uni Rokkansenteret i 2010. Fakultetet inngikk en avtale om en særskilt administrativ støtte til feltet som varte til og med 2011. IMER-forskningen i våre fagmiljø inngår som en viktig del av fakultetets overordnede VAM satsing, og fakultetets postdoktorstilling på feltet er også innrettet mot IMER-feltet. De strategiske midlene som er avsatt til VAM vil også støtte søknadsutvikling for eksternt finansierte prosjekter innen IMER.

Utdanningsstrategiske tiltak

I kvalifikasjonsrammeverket for høyere utdanning stilles det krav om å synliggjøre arbeidslivsrelevans i alle studieplaner. Fakultetet vil i 2012 videreføre arbeidet med fagenes arbeidslivsrelevans og arbeidsmarkedets forventninger til våre kandidater. Arbeidslivspanelet ble opprettet i 2011 for å øke dialogen med arbeidslivet. Panelet bidrar til å profilere SV-studentenes kompetanse for arbeidsmarkedet, og gir tilbakemeldinger på utforming av læringsutbytter og vurderingsformer med relevans for yrkeslivet. Vi vil arbeide videre med utviklingen av dette forumet i 2012.

Praksisplassprosjektet ved Institutt for sammenliknende politikk har gitt nyttige erfaringer med kontakten mellom utdanning og yrkesliv. Fakultetet ser praksisplasser som et viktig tiltak for å synliggjøre fagenes arbeidslivsrelevans, og har som målsetning at praksis blir en del av utdanningsløpet ved de fleste samfunnsfagene. Flere fagmiljø har også vist interesse for å ha praksis som en del av utdanningsløpet. I samarbeid med Institutt for sammenliknende politikk planlegges det et pilotprosjekt der med ytterligere to samfunnsfag i tillegg til SAMPOL 113. Gjennom felles administrativ koordinering vil vi kunne opparbeide langsiktige relasjoner til relevante bedrifter og organisasjoner. Pilotperioden blir i høstsemesteret 2012 og fakultetet vil da finansiere 20 % av stillingen til praksiskoordinator ved Institutt for sammenliknende politikk. Prosjektet fordrer at de involverte fagmiljøene innehar det faglige ansvaret for emnet. Dersom piloten resulterer i en langvarig utvidelse av praksisemnet må instituttene samarbeide om finansieringen av tiltaket. Det foreslås å fordele kr 100.000 til opprettelse av felles praksisprosjekt, og til videre opparbeiding av nettverk av bedrifter og organisasjoner.

Institutt for sosialantropologi fikk i 2010 en øremerket engangsbevilgning fra UiB til et samarbeid om en *nasjonal forskerskole* som ikke oppnådde bevilgning fra Norges forskningsråd. Fakultetet videreførte støtten i 2011. Det forventes nå at midler til slike tiltak vil inngå i forskningsrådets oppfølging av fagevalueringene. Fakultetet foreslår å avvikle støtten fra 2012.

Det videreføres også en delfinansiering av et doktorgradsstipend knyttet til Fredrik Barths forskningsfelt.

Av nye studieplasser som ble tilført fakultetet i 2009 gikk 5 plasser til styrking av masterstudiet Anthropology of development. Instituttet fikk i den anledning en ekstra bevilgning over to år for å videreutvikle dette studietilbudet.

Flere av våre institutter har utviklet *forsknings- og undervisningssamarbeid med Universiteter i Kina*. Institutt for sammenliknende politikk etablerer undervisningssamarbeid med Fudan Universitet om "Chinese Politics in a Globalized World". Institutt for sosialantropologi har også samarbeid med Fudan og YNU Kunming, innen bachelorprogrammet i utviklingsstudier. Det er viktig å videreutvikle dette samarbeidet mot kinesiske samarbeidspartnere. Det er imidlertid ressurskrevende å opprettholde undervisningsopplegg med flere kinesiske universiteter. Det foreslås å tildele kr 100.000 til Institutt for sammenliknende politikk og kr 100.000 til Institutt for sosialantropologi til dette formålet.

Utstyret i de tre studioene Institutt for informasjons- og medievitenskap benytter til sin praktisk rettede undervisning er utdatert og lite funksjonelt. En mobil kamerakjede vil løse disse utfordringene ved at den kan flyttes rundt i de tre studioene. Dette gir en fleksibel og kostnadsbesparende løsning. I tråd med fakultetets budsjettforslag foreslås det å bevilge kr 400.000 til en mobil kamerakjede til Institutt for informasjons- og medievitenskap.

5.5 Fellesfunksjoner/formål

En del av fakultetets samlede driftsmidler forvaltes sentralt. Disse midlene er foruten husleie, midler til strategiske formål, tilskudd til mastergrads- og doktorgradskandidater og incentivmidler. Deler av fellesmidlene tildeles også instituttene til ulike formål etter søknad/avtale i løpet av året. Etter tabellen kommenteres hovedpostene i fakultetets felles driftsbevilgning.

Samlet er budsjettet til fellesformål økt i forhold til 2010 med om lag kr 7,1 mill. Vi kommenterer i det følgende de største postene og viktigste endringene i budsjettet fra 2011 til 2012.

Tabell 8, Fellesfunksjoner/formål

Fellesfunksjoner/formål	2011	2012	Endring
Internhusleie	19 016	21 244	2 228
Husleieinntekt	-1 500	- 1 700	-200
Kopinoravgift	550	550	0
Indirekte kostnader for stipendiatstillinger	0	4 380	4 380
Studentorganisasjonene	470	500	30
Alumnus	60	100	40
Bedømmelse doktorgrader/tilsetting	1 200	1 300	100
Feltarbeid stip/postdoktorer	460	500	40
Feltarbeid mastergrad, nasjonal	90	90	0
Feltarbeid mastergrad, internasjonal	225	225	0
Utenlandsopphold stip/postdoktorer	230	400	170
Cinamateket, leie av lokaler for film og studieaktivitet	300	300	0

Vitnemålsseremoni bachelor	80	80	0
Norsk.samf.vit.datatj.(NSD) - tjenester	405	440	35
Administrativ kvalitetsutvikling	0	200	200
Administrasjonens reiser	100	150	50
Kompetanseutvikling fellesadministrasjonen	225	260	35
Helse,miljø og sikkerhet	100	150	50
Bygningsmessige utgifter	100	100	0
IT tjenester og utstyr	500	500	0
Drift fakultetets fellesadm.	1 040	1 090	50
Sum fellesfunksjoner	23 651	30 859	7 208

Kostnadene til fellesfunksjoner får en vesentlig økning fra 2011 til 2012. Dette skyldes særlig to forhold. Det ene er innføringen av indirekte kostnader for stipendiatstillinger. Fra 2012 skal det belastes kr 60.000 per årsverk for dekning av sentraladministrative tjenester. Som nevnt er fakultetet gitt en styrket sats for stipendiatstillinger, og denne gir rom for å finansiere de indirekte kostnadene.

Husleieutgiftene får en økning på om lag kr 2,2 mill fra 2011 til 2012. Kostnadene for arealer øker mer enn lønns- og priskompensasjonen fra departementet, og gir et press på fakultetets øvrige ressurser til lønn og drift.

Studentorganisasjonene opplever fortsatt sterk tilslutning, og arrangerer en rekke aktiviteter som er viktige for studentmiljøet og for rekrutteringen til fakultetet. Budsjettanslagene for organisasjonene utgjør om lag kr 700.000. Det er imidlertid ikke ressursmessig grunnlag for å innvilge hele dette beløpet. Posten ble økt fra 400.000 til 470.000 i 2011, og økes ytterligere til kr 500.000 i 2012. I tillegg kommer avlønning av lederverv innenfor Studentutvalget som ligger innenfor fakultetets lønnsbudsjett. Fakultetet og instituttene arbeider også for å styrke *alumnus*aktiviteten og vil videreføre dette arbeidet i 2012.

Utgifter til *utlysninger og til bedømmelse av stillinger* og doktorgrader dekkes på fakultetsnivå. Utgiftene til dette arbeidet har økt betydelig de siste årene. Det foreslås å avsette kr 1,3 mill i 2012.

Støtte til *feltarbeid for stipendiater og postdoktorer* ble tidligere fordelt til instituttene basert på 5 % av belønningsmidlene for doktorgrader. Dette ble fordelt som en del av driftsdelen i fakultetets budsjettmodell, jfr vedlegg 1. I henhold til den justerte budsjettmodellen vil avsetningen nå gjøres som en øremerket tildeling til instituttene utenfor driftsmodellen. Posten vil fortsatt bli fordelt til instituttene etter samme fordelingsnøkkel som tidligere. Det foreslås en økning som følge av styrkede rammer for stipendiatstillingene.

Støtte til *utenlandsopphold* gis til stipendiater og postdoktorer for lengre opphold ved utenlandske universiteter. Det er stor søknad til denne posten, og fakultetet ser utenlandsopphold som en viktig del av innsatsen for internasjonalisering. Som følge av økt sats for stipendiatstillinger styrkes posten til kr 400.000 fra 2012.

Støtte til *feltarbeid for masterstudenter* videreføres og er dimensjonert i henhold til faktisk bruk i de siste årene.

Som vi har omtalt i kap 4.5 vil fakultetet foreta en grundig *kartlegging av de administrative* tjenestene i 2012. Intensjonen er å vurdere tjenestene med tanke på kvalitet og kapasitet, og danne grunnlag for videre utvikling av fakultetets fellesadministrative tjenester. Det er ønskelig å benytte profesjonell assistanse til arbeidet med kartleggingen i tråd med de rammeavtaler UiB har på dette feltet. Det foreslås å avsette kr 200.000 til kartlegging og utredning.

Det er utarbeidet en plan for *kompetanseutvikling* for administrativt personale, jfr sak 29/10 til fakultetsstyret. Planen danner grunnlag for sentrale prioriteringer når det gjelder kompetanseheving for administrasjonen. Ressurser til faglig oppdatering er avgjørende dersom administrasjonen skal kunne møte sektorens krav til studie- og forskningsadministrasjon. Posten for kompetansetiltak foreslås økt til kr 260.000 i 2012.

Posten til HMS er styrket noe sammenlignet med foregående år. Posten dekker i hovedsak kostnader ved tilrettelegging av arbeidsplasser for fellesadministrasjonen, samt øvrige fellestiltak for å utvikle arbeidsmiljøet. Det forutsettes at også instituttene vidererører avsetninger i sine driftsbudsjett for å sikre et godt fysisk- og psykososialt arbeidsmiljø.

Fakultetssekretariatets driftskostnader omfatter kostnader til drift av hele fellesadministrasjonen ved fakultetet. Det foreslås å avsette kr 1 090.000 i 2012.

6. Eksternfinansiert virksomhet

I tillegg til budsjettet for bevilgningsfinansiert virksomhet er det utarbeidet anslag for den forventede eksternfinansierte aktiviteten i kommende år. Dette omfatter eksternt finansierte stipendiater og postdoktorer, og annen forskningsaktivitet basert på eksterne midler.

Tabell 9: Bevilgningsfinansiert og eksternt finansiert virksomhet

SV - fakultetet	Bevilgnings finansiert virksomhet	Øremerkede tiltak	Eksternt finansiert virksomhet Forskningsrådet	Eksternt finansiert virksomhet – EU	Eksternt finansiert virksomhet – Andre	SUM
Inntekter	232 755 000	5 554 000	33 000 000	3 500 000	12 000 000	286 809 000
Kostnader	232 755 000	5 554 000	33 000 000	3 500 000	12 000 000	286 809 000

Fakultetet har hatt en sterk vekst i den eksternt finansierte virksomheten de siste årene. Det er særlig den forskningsrådsfinansierte aktiviteten som har økt, men også innen EU har det vært en svak økning. Det skal satses enda tyngre på å styrke forskningsaktiviteten gjennom eksternt finansierte forskningsmidler. Særlig gjelder det finansiering fra EU gjennom rammeprogram og ERC. Prosjektsamarbeid med randsonen vil videreføres når det styrker instituttens faglige interesser. I slike prosjekter reguleres samarbeidet gjennom avtaler i tråd med universitetets retningslinjer for faglig samarbeid med eksterne institusjoner.

Dekningsbidragsinntektene i prosjektene har økt de siste årene, men ligger fortsatt noe lavt. Gjennomsnittlig dekningsbidrag for den samlede porteføljen lå på 26,2 % i 2010. Det ligger

som nevnt an til innføring av en helt ny modell for beregning ved alle institusjonene fra 2013. Universitetsstyret har vedtatt at universitetet må starte en harmonisering mot en ny modell fra 2012. Dette innebærer en gradvis økning av satsene for indirekte kostnader. Husleien økes fra kr 45.000 per årsverk til kr 55.0000 i 2012. Satsen for administrative tjenester økes fra kr 53.000 per årsverk til kr 120.000. Samlet vil de sentrale kostnadene beløpe seg til kr 175.000 per årsverk. Dette er en vesentlig økning som gir en tilsvarende reduksjon i instituttens dekningsbidragsinntekter. Fakultetet vil foreta en nærmere vurdering av hvilke konsekvenser dette har for instituttene før ordningen effektueres.

Det er instituttens ansvar å sikre at prosjektene gir tilstrekkelig dekning for indirekte kostnader til tjenester og bruk av infrastruktur. Ved søknader om ekstern finansiering i 2012 må instituttene ta høyde for en framtidig økning i indirekte kostnader for tjenester og infrastruktur.

8. Oppsummering og fakultetsledelsens anbefalinger

Fordelingen av driftsbudsjettet for 2012 kan oppsummeres i følgende hovedpunkter:

- Det er foretatt en strategisk avsetning til 6 nye faste vitenskapelige stillinger, se også sak 70/11.
- Rammen for driftstildelinger til instituttene er styrket sammenlignet med de to foregående årene.
- Det tildeles 2 postdoktorstillinger og 4 stipendiatstillinger for å sikre faglig bredde i fakultetets rekruttering.
- Det tildeles til sammen 2 postdoktorstillinger og 8 stipendiatstillinger for å styrke forskningen innenfor strategiske felt.
- Forskerutdanningen styrkes gjennom økte midler til utenlandsopphold og årlig stipendiatdrift.
- Det innvilges kr 400.000 for nødvendig oppgradering av kamerautstyr ved Informasjons- og medievitenskap.
- Fakultetet må videreføre arbeidet med å øke den eksternt finansierte aktiviteten for å styrke miljøenes ressurser til forskning. Spesielt er det viktig å arbeide for å øke finansieringen fra EU og ERC. Det må arbeides for å styrke dekningsbidragsinntektene for å dekke økte indirekte kostnader.

Forslag til vedtak:

Styret ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet slutter seg til fakultetsledelsens anbefaling til budsjettfordeling for 2012 slik det framgår av dette saksforelegget.

Knut Helland
dekan

Lise Gundersen
fakultetsdirektør

Vedlegg

1: Instituttens produksjon av studiepoeng og forskningsresultater og fordeling av driftsmidler

2: Oppsummering: postdoktorstillinger og stipendiatstillinger til strategiske satsinger og faglig bredde